

Ο «φιλογενής Κεφαλλήν» Παναγής
Χαροκόπος, κτήτορας της
Ελληνικής Εκκλησίας του
Βουκουρεστίου

Ευαγγελία Ν. Γεωργιτσογιάννη

Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Παναγής Απ. Χαροκόπος (1835-1911)

Κεφαλλονιά
Γέννηση στην Πλαγιά Ερίσου (1835)

Κωνσταντινούπολη

- 1855: έφυγε για την Κωνσταντινούπολη «έχων εις το βαλάντιόν μου 12 μόνον γρόσια».
- Δούλεψε στις δια θαλάσσης μεταφορές εμπορευμάτων κοντά σε συμπατριώτη του, με το όνομα Δεστούνης.
- Σχημάτισε το πρώτο του μικρό κεφάλαιο.
- 1857: Αναχώρησε για τη Ρουμανία (Βραϊλα)

Ο Ελληνισμός της Ρουμανίας

Η συνθήκη της
Αδριανουπόλεως
(1829) προκάλεσε
νέο μεταναστευτικό
ρεύμα Ελλήνων
προς όλα τα
εμπορικά κέντρα
του ρουμανικού
χώρου.

Ο Ελληνισμός της Ρουμανίας

Οι Έλληνες της
Ρουμανίας
ασχολήθηκαν
κυρίως με το
εμπόριο σιτηρών και
ξύλειας, τη ναυτιλία
στο Δούναβη και
την εκμετάλλευση
της γης.

Οι Ελληνικές Κοινότητες

- Οι ελληνικές κοινότητες ήταν άριστα οργανωμένες με εκκλησίες, σχολεία, συλλόγους και βιβλιοθήκες.

Ο Παναγής Χαροκόπος στη Ρουμανία

Επαγγελματικές και Κοινωνικές Δραστηριότητες

- Εμπόριο σιτηρών
- Ενοικίαση Κτημάτων στο Καλαράσι και Κραϊόβα.
- Μαζί του οι νεότεροι αδελφοί του Ιωάννης, Σπυρίδων, Νικόλαος.

Καλαράσι, Κτήμα Ροσέτσι

Βουκουρέστι

Manul Șerban Vodă, la 1882.

Foto de imagine strada Șerban

- Εμπόριο
σιτηρών στο
Βουκουρέστι
- Εμπορικό
γραφείο κοντά
στο Χάνι
Σέρμπαν Βόντα

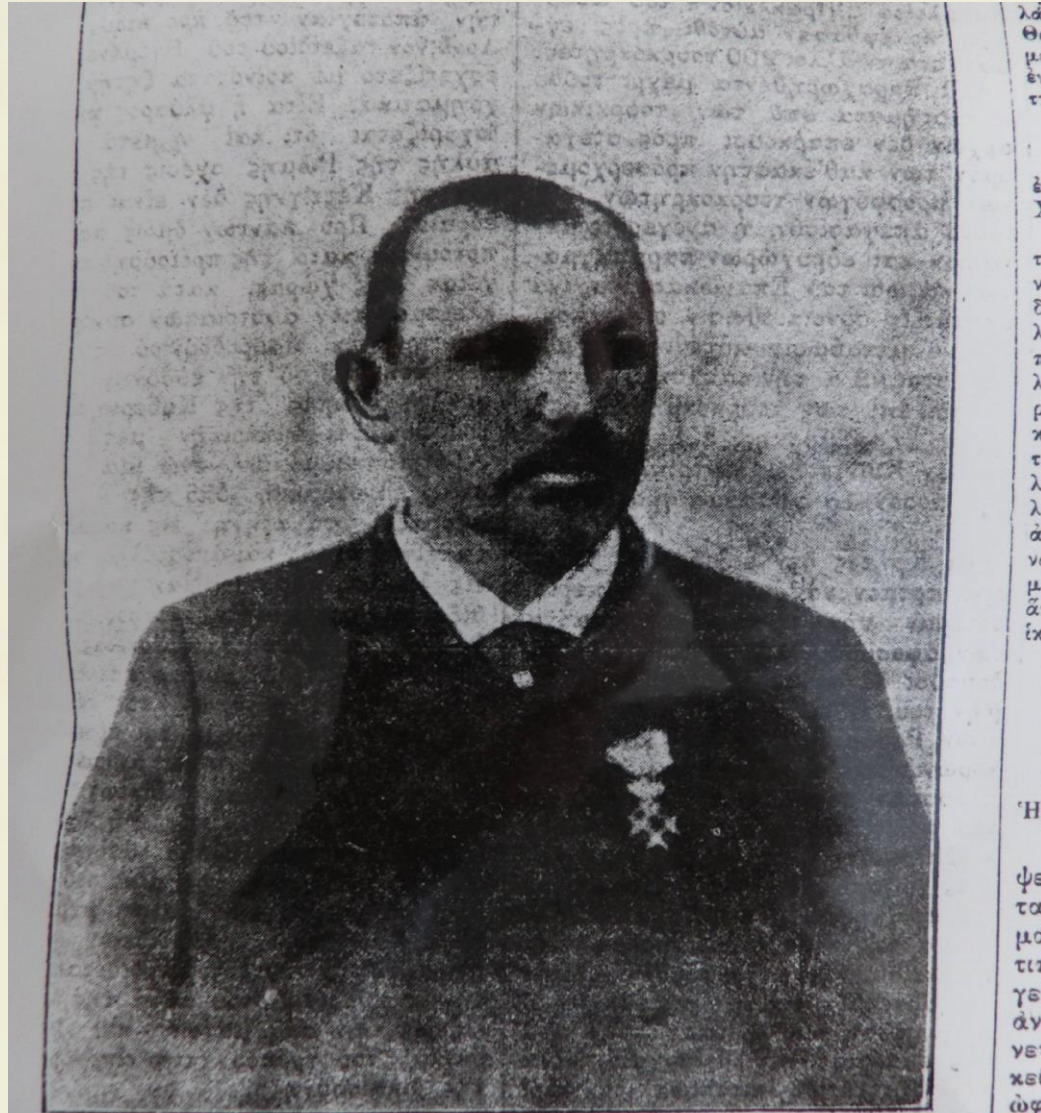
ΚΑΡΟΛΟΣ Α' ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

- Προκάλεσε το ενδιαφέρον και την εύνοια του βασιλιά Καρόλου Α' της Ρουμανίας, ο οποίος τον συμβουλευόταν συχνά για ζητήματα που αφορούσαν στην καλλιέργεια της γης και τη διοίκηση των κτημάτων του.

- Ο Κάρολος Α' απένειμε στον Π. Χαροκόπο το παράσημο του Ρουμανικού Αστέρου για την προσφορά του στην ανάπτυξη της γεωργίας.

Ο Παναγής Χαροϊός

Η Ελληνική Εκκλησία Βουκουρεστίου (1899)
(κτήτορας: Παναγής Χαροκόπος)

Η Ελληνική Εκκλησία Βουκουρεστίου

ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α.
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΔΕ ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΥ Α.
ΑΝΗΓΕΡΘΗ Ο ΝΑΟΣ ΟΥΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΓΕΝΟΥΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΣ
ΠΑΝΑΓΗ ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ
ΕΝ ΣΩΤΗΡΙΩ ΕΤΕΙ 1899

ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ
Α΄/ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
ΔΕ ΚΑΡΟΛΟΥ
ΤΟΥ Α΄/
ΑΝΗΓΕΡΘΗ Ο
ΝΑΟΣ ΟΥΤΟΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΓΕΝΟΥΣ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΣ/
ΠΑΝΑΓΗ
ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ/
ΕΝ ΣΩΤΗΡΙΩ
ΕΤΕΙ 1899

-
- «Η εκκλησία αυτή έσωθεν μεν θα αναμιμνήσκη την κλασικήν των προγόνων ημών εποχήν, έσωθεν δε ότι το Βυζάντιον είναι η χριστιανική αφετηρία, και το όνειρον το τε θρησκευτικόν και το πολιτικόν παντός Έλληνας»

Παναγής Χαροκόπος

Η Ελληνική Εκκλησία Βουκουρεστίου

- Αρχιτέκτονας: Α. Lardel (Γερμανός)
- Υπεργολάβος: ο μαρμαρογλύπτης Νικόλαος Χαλεπάς από την Τήνο, αδελφός του μεγάλου γλύπτη Γιαννούλη Χαλεπά.

Τέμπλο (δωρεά Παναγή Χαροιοπού, 1902)

Τέμπλο

Κατασκευάστηκε στην Αθήνα από το μαρμαρογλύοτη Θεόδωρο Μ. Τόμπρο από την Άνδρο (πατέρα του μεγάλου γλύπτη Μιχάλη Τόμπρου), με βάση τα σχέδια του διακεκριμένου αρχιτέκτονα Αναστάσιου Μεταξά από την Κεφαλλονιά

ΕΣΧΕΔΙΑΣΘΗ ΥΠΟ ΑΝ.
ΜΕΤΑΞΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΟΣ

Θ. Μ. ΤΟΜΠΡΟΣ ΕΠΟΙΕΙ.
ΑΘΗΝΑΙ

Τοιχογραφίες: Κωνσταντίνος Λιώκης-
Λειβαδάς, ζωγράφος - αγιογράφος, από
Κεφαλονιά (1904)

Τοιχογραφίες

Τοιχογραφίες: Κωνσταντίνος Λιώκης- Λειβαδάς (υπογραφή)

Ανακαίνιση ναού: Δημήτριος &
Ελένη Γρηγοριάδη από τη
Θεσσαλονίκη (1999)

Προικώο Ίδρυμα για κόρες χωρικών στα κτήματα στο Καλαράσι (1899)

« Ο Παναγής
Χαροινόπος και οι
αδελφοί αυτού...ει
βαθέος αισθήματος
ευγνωμοσύνης προς
την φιλόξενον χώραν,
ήτις υπήρξε δευτέρα
πατρίς και εξ αληθούς
στοργής προς τους
εργάτας της γης
χωρικούς...»

Χωριό Ροζέτσι, Καλαράσι. Κονάκι.

Εγκατάσταση στην Αθήνα (1899)

- 1895: Αγορά σπιτιού (Β. Σοφίας & Κουμπάρη 1).
- 1910: Πώληση σπιτιού στον Εμμανουήλ Μπενάκη, ομογενή επιχειρηματία από την Αίγυπτο (σήμερα Μουσείο Μπενάκη)

Μέγαρο Χαροκόπου - Μέγαρο Μπενάκη - Μουσείο Μπενάκη

Νέο Μέγαρο Χαρογιόπου(Ακαδημίας 4-6,
έχει κατεδαφιστεί). Αρχιτέκτων: Αναστάσιος
Μεταξάς

Νέο Μέγαρο Χαρογιόπου(Αιαδημίας 4-6,
έχει κατεδαφιστεί). Αρχιτέκτων: Αναστάσιος
Μεταξάς

Ο Παναγής Χαροκόπος

Επαγγελματικές και Κοινωνικές Δραστηριότητες στην Ελλάδα

- Αγόρασε πέντε μεγάλα κτήματα στη Θεσσαλία
- Συνέβαλε στον ειςυγχρονισμό της γεωργίας και της βιοτεχνίας/βιομηχανίας
- Συμμετείχε στη διαμόρφωση του χρηματιστικού-τραπεζικού κλάδου
- Δωρεές- Κληροδοτήματα

Πύργος Χαροιοπού, Γιάννουλη Λάρισας.
Αρχιτέκτων: Αναστάσιος Μεταξάς

Νέου τύπου γεωργικά μηχανήματα στα κτήματα Χαροϊόπου

Γεωργικός Σταθμός Φαρσάλων (1908) Δωρεά προς Γεωργική Εταιρεία

ΕΤΟΣ ΣΤ. Μάιος 1912 ΑΡΙΘ. 3

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΕΛΛΗΝ. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**ΠΩΣ ΙΔΡΥΘΗ & ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ
ΤΟ ΑΓΡΟΚΗΠΙΟΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Γενική άποψις τοῦ Ἀγροκηπίου Φαρσάλων.

Σκοπὸς τῶν Ἀγροκηπίων.—*Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ Γεωργικὴ Ἑταιρεία.—* Πῶς ὠφελοῦνται οἱ καλλιεργηταί.

Ἀπὸ τοὺς ἐκτεταμένους κάμπους τῆς Θεσσαλίας, ὁ κάμπους τῶν Φαρσάλων εἶναι ἐκ τῶν πλέον παραγωγικῶν καὶ τῶν πλέον εὐφύρων.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἰδρύσεως ἐκεῖ γεωργικοῦ κέντρου ἦτο ἐπιβαλλομένη. Ἡ Γεωργικὴ Ἑταιρεία, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἴδρυσεν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1909 τὸ Ἀγροκηπίον Φαρσάλων.⁽¹⁾

(1) Εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἀγροκηπίου τὰ μέγιστα συνέτεινεν ὁ ἀείμνηστος μέγας εὐεργέτης τῆς Ἑταιρείας Παγαγῆς Χαροκόπος. Ἐπίσης ὁ Δῆμος καὶ ἡ κοινότης Φαρσάλων, οἵτινες προσεφέρθησαν νὰ δωρήσων ἐκ τῶν παρὰ τὴν πόλιν τῶν Φαρσάλων κοινοτικῶν λιβαδιῶν ἑκτασίαν ἐν συνόλῳ 300 περίπου στρεμμάτων εἰς θέσιν Βαροῦσι καὶ Μπειλίκ Τσαῖο.

Γεωργικός Σταθμός Φαρσάλων

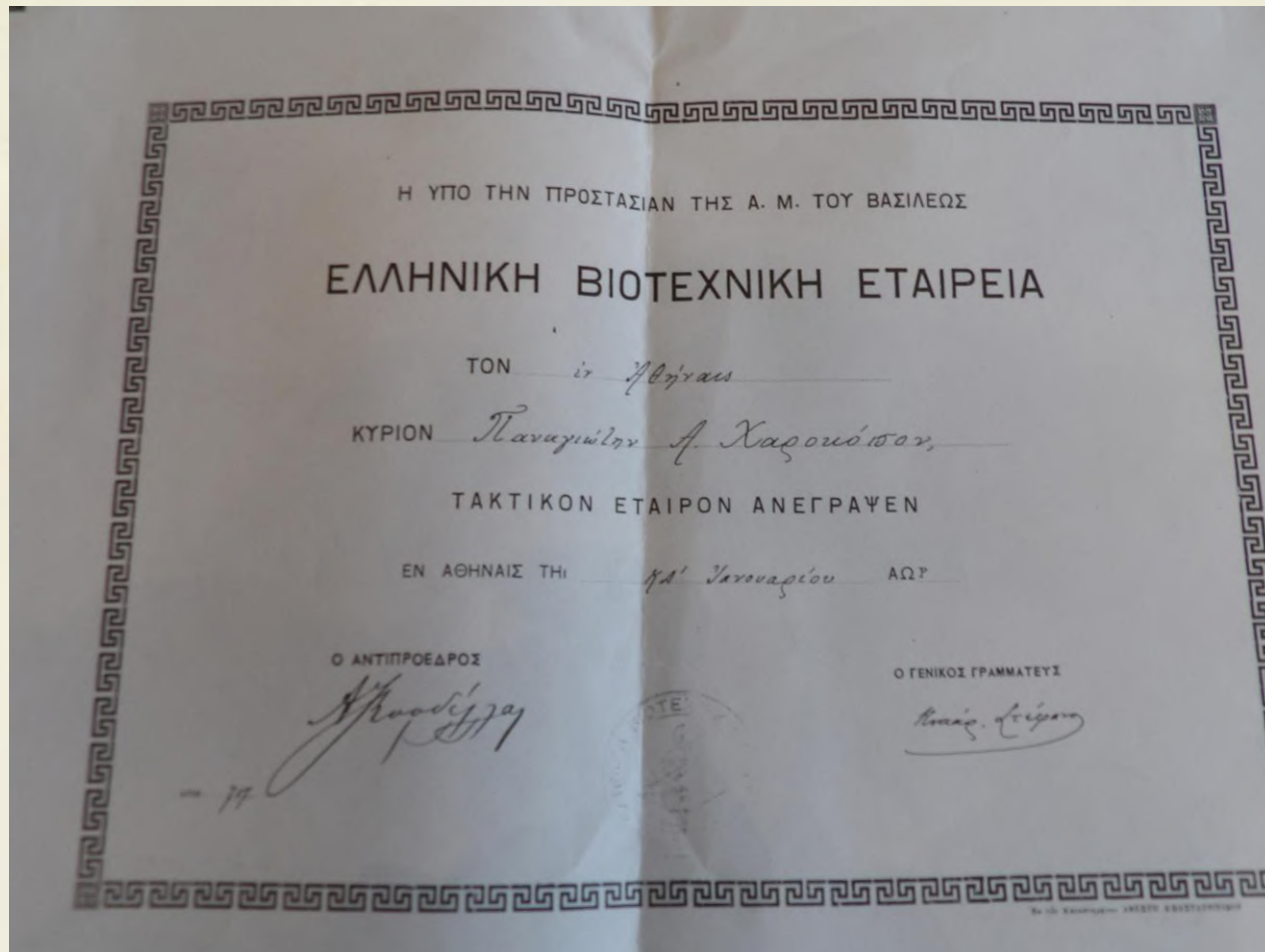
κατά μηχανήν πλήρη φεριστικήν και αυτοοειτικήν.
Πρέπει να δημολογήσωμεν ότι ανεξαρτήτως της γινομένης

Κληροδότημα προς Γεωργική Εταιρεία: Ετήσιες Πανθεσσαλικές Γεωργικές Εκθέσεις με βραβεία.

Κληροδότημα προς Σχολή Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας: Πρόγραμμα Υποτροφιών για σπουδές

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής
Τράπεζας της Ελλάδος και της Λαϊκής Τράπεζας

Λαϊκή Τράπεζα. Αθήνα

Πολυκλινική Αθηνών (1905)

Πολυκλινική Αθηνών

Οι ιδρυτές αδελφοί ιατροί Νικόλαος και
Ανδρέας Αλιβιζάτοι, από την Κεφαλονιά

Νικόλαος Σπ. Αλιβιζάτος

Ανδρέας Σπ. Αλιβιζάτος

Πολυκλινική Αθηνών: Δωρεές Παναγή
Χαροκόπου & Κληροδότημα για ετήσια
χορηγία

Αίθουσα Παναγή Α.
Χαροκόπου. Πολυκλινική
Αθηνών.

Χαροκόπειο Εργαστήριο Απόρων Γυναικών
και Κορασίδων στην Κεφαλονιά για εκμάθηση
γυναικείων τεχνών

Χαροκόπειος Σχολή (ίδρυση και αγορά
20 στρεμμάτων στην Καλλιθέα, 1906)

ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΗ
ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ (1915)

Η Άννα Μελά- Παπαδοπούλου (1871-1938) για τη Χαροκόπειο Σχολή

- «Ο άνθρωπος ο οποίος εχρειάζεται κατά την σημερινήν αφύπνισιν του γυναικείου κόσμου εις την Ελλάδα ευρέθη ευτυχώς. Το ίδρυμα με το οποίον εσιέφθη να μας προικίση ο κ. Χαροκόπος, συγιεντρώνει παν ό, τι μονομερώς τα διάφορα σωματεία και αι αδελφότητες προσπαθούν να κατορθώσουν.» (εφ. Ακρόπολις, 15.11. 1908)

Χαροκόπειος Ανωτάτη Σχολή
Οικιακής Οικονομίας (λειτουργία:
1929-1990)

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (ίδρυση: 1990)

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (www.hua.gr)

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο- Βιβλιοθήκη

Πολιτική Δραστηριότητα

Ο Π. Χαροκόπος Βουλευτής Αττικοβοιωτίας
του κόμματος Φιλελευθέρων του Ελ.
Βενιζέλου (1910)

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

1. Χαροκόπος Παναγή	2. Χαροκόπος Παναγή	3. Χαροκόπος Παναγή	4. Χαροκόπος Παναγή
5. Χαροκόπος Παναγή	6. Χαροκόπος Παναγή	7. Χαροκόπος Παναγή	8. Χαροκόπος Παναγή
9. Χαροκόπος Παναγή	10. Χαροκόπος Παναγή	11. Χαροκόπος Παναγή	12. Χαροκόπος Παναγή
13. Χαροκόπος Παναγή	14. Χαροκόπος Παναγή	15. Χαροκόπος Παναγή	16. Χαροκόπος Παναγή
17. Χαροκόπος Παναγή	18. Χαροκόπος Παναγή	19. Χαροκόπος Παναγή	20. Χαροκόπος Παναγή
21. Χαροκόπος Παναγή	22. Χαροκόπος Παναγή	23. Χαροκόπος Παναγή	24. Χαροκόπος Παναγή
25. Χαροκόπος Παναγή	26. Χαροκόπος Παναγή	27. Χαροκόπος Παναγή	28. Χαροκόπος Παναγή
29. Χαροκόπος Παναγή	30. Χαροκόπος Παναγή	31. Χαροκόπος Παναγή	32. Χαροκόπος Παναγή
33. Χαροκόπος Παναγή	34. Χαροκόπος Παναγή	35. Χαροκόπος Παναγή	36. Χαροκόπος Παναγή
37. Χαροκόπος Παναγή	38. Χαροκόπος Παναγή	39. Χαροκόπος Παναγή	40. Χαροκόπος Παναγή
41. Χαροκόπος Παναγή	42. Χαροκόπος Παναγή	43. Χαροκόπος Παναγή	44. Χαροκόπος Παναγή
45. Χαροκόπος Παναγή	46. Χαροκόπος Παναγή	47. Χαροκόπος Παναγή	48. Χαροκόπος Παναγή
49. Χαροκόπος Παναγή	50. Χαροκόπος Παναγή	51. Χαροκόπος Παναγή	52. Χαροκόπος Παναγή
53. Χαροκόπος Παναγή	54. Χαροκόπος Παναγή	55. Χαροκόπος Παναγή	56. Χαροκόπος Παναγή
57. Χαροκόπος Παναγή	58. Χαροκόπος Παναγή	59. Χαροκόπος Παναγή	60. Χαροκόπος Παναγή
61. Χαροκόπος Παναγή	62. Χαροκόπος Παναγή	63. Χαροκόπος Παναγή	64. Χαροκόπος Παναγή
65. Χαροκόπος Παναγή	66. Χαροκόπος Παναγή	67. Χαροκόπος Παναγή	68. Χαροκόπος Παναγή
69. Χαροκόπος Παναγή	70. Χαροκόπος Παναγή	71. Χαροκόπος Παναγή	72. Χαροκόπος Παναγή
73. Χαροκόπος Παναγή	74. Χαροκόπος Παναγή	75. Χαροκόπος Παναγή	76. Χαροκόπος Παναγή
77. Χαροκόπος Παναγή	78. Χαροκόπος Παναγή	79. Χαροκόπος Παναγή	80. Χαροκόπος Παναγή
81. Χαροκόπος Παναγή	82. Χαροκόπος Παναγή	83. Χαροκόπος Παναγή	84. Χαροκόπος Παναγή
85. Χαροκόπος Παναγή	86. Χαροκόπος Παναγή	87. Χαροκόπος Παναγή	88. Χαροκόπος Παναγή
89. Χαροκόπος Παναγή	90. Χαροκόπος Παναγή	91. Χαροκόπος Παναγή	92. Χαροκόπος Παναγή
93. Χαροκόπος Παναγή	94. Χαροκόπος Παναγή	95. Χαροκόπος Παναγή	96. Χαροκόπος Παναγή
97. Χαροκόπος Παναγή	98. Χαροκόπος Παναγή	99. Χαροκόπος Παναγή	100. Χαροκόπος Παναγή

ΜΙΑ ΛΕΥΚΗ ΨΗΦΟ
ΠΑΝΑΓΗΝ ΧΑΡΟΚΟΠΟΝ

Παναγής Χαροκόπος (1835-1911)
Ταφικό Μνημείο Χαροκόπου, Πρώτο Κοιμητήριο
Αθήνας (έργο Γ. Μπονάνου)

Ευαγγελία Γεωργιτσογιάννη (2000). Παναγής
Α. Χαροκόπος (1835-1911) Η ζωή και το έργο
του, Αθήνα: Νέα Σύνορα- Α.Α. Λιβάνη